Бекітемін
30.10.2023ж

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы :Творческий Центр «Шабыт»
Топ: кіші жас «Ботақан»
Балалардың жасы: 2 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: 30.10 - 03.11.2023ж.
Тәрбиешісі:Атадусова Л

Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы көрінісін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен кеңес, әңгімелесу	Әңгімелесу: "Баланың тәбетін қалай ашамыз?", "Табиғи азық-түліктердің баланың денсаулығына пайдасы", "Дәрумендер жемістерде ғана бола ма?"				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	"Еңбекке баулу" Мақсат-міндеттері. Табиғат бұрышындағы балықтарға жем беруді көрсету; балықтардың дене мүшелеріне, қимылына,	"Еңбекке баулу" Мақсат-міндеттері. Табиғат бұрышындағы өсімдіктерге көңіл аудару, сарғайып құрап қалған жапырақтарды үзіп алып тастау	"Еңбекке баулу" Мақсат-міндеттері. Ойыншық бұрышының шаңын сүрту әрекетіне көңіл аудару, қолмен шүберекті ұстап, сөрелердің үстімен жүргізуді көрсету,	"Еңбекке баулу" Мақсат-міндеттері. Үстел ойындары бұрышында сөренің шаңын сүрту және ойыннан кейін, бөлшектерді орнына салудың үлгісін көрсету;	"Еңбекке баулу" Мақсат-міндеттері. Табиғат бұрышындағы өсімдіктерге көңіл аудару, фикус жапырақтарының жалпақ, үлкен, бетінің тегіс болуын

	қоректенуіне көңіл аудару; бақылағыштыққа тәрбиелеу.	әрекетіне көңіл аудару; өсімдіктердің жасыл жапырақты болуын байқату; суқұйғыш арқылы суаруды көрсету.	тазалықтың маңызы туралы түсіндіру.	ойыншықтармен ойнағанда тазалықты сақтау туралы түсіндіру.	бақылау.
	"Жүк көлігі не әкелді? дамытушы ойыны. Мақсат-міндеттері. Баланың дүниетанымын кеңейту, заттарды атауға ынталандыру. Педагог ойыншық жүк көлігімен түрлі заттарды әкеледі, бала оның атауын атайды, түсі мен пішінін айту үшін қолына алады. - Бұл ненің дыбысы? - Бұл ненің жүрісі? - Биіп-биіп! Абайлаңдар, балалар! Шанағымда сендер үшін сыйлықтар бар!	**"Көгөністер дүкені" ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларға көгөністер, көгөніс сатушының қызметі жайында ұғымдарын қалыптастыру; коммуникативтік қабілеттерді дамыту. Сатушы: - Сәлеметсіңдер ме, балалар, не үшін келдіңдер? Балалар: - Көгөністер сатып алуға келдік. Сатушы: - Менің дүкенім сиқырлы жер. Себебі, көгөністерді дұрыс	**Саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттері. Баланың тілін, қолдың моторикасын, еске сақтау қабілетін дамыту; жағымды эмоцияларға бөлене білу қабілетін қалыптастыру. **Х. Ерғалиев, М. Әлімбаев "Сен қайда бардың?** (орыс халқының тақпағы) - Бармақтай балғын! Сен қайда бардың? - Мына бауырыммен Орманға бардым, Мына бауырыммен Іштім де кеспе,	**Пазлды жинау. "Қарбыз".** Мақсат-міндеттері. Балаларға екі немесе төрт бөліктерден қарбыздың тұтас пішінін құрастыруды үйрету; қарбыздың пішінін дөңгелек екенін бекіту; қолдың ұсақ моторикасын дамыту. Педагог әртүрлі түстерге боялған (қатты қағазға жапсырылған) қарбыздың суретін екі немесе төрт бөлікке қиып алады. **(сенсорика)**	**Қуыршақ ойыншығымен ойнату.** Мақсат-міндеттері.Балаларды ң қуыршақ ойыншығын әлдилеуі арқылы балаға алғашқы әлеуметтік қатынастар үлгісін көрсету, эмоционалдық жауап қайтаруға ынталандыру. **С. Әлімқұлов "Әлди, әлди!"** Әлди, әлди! Әлди, әлди, бөпешім, Ән сап берем, келе ғой. Жыламашы,

	Д. Ахметова - Балалар, жүк көлігі не әкелді? **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)**	табылған жауаптарға ғана беремін. Жұмбақ шешуге дайынсыңдар ма? **Жұмбақтар.** Доптар жатыр желісі бар, Қабат-қабат терісі бар. (Орамжапырақ.) Ашулы қонақ бұл анық, Тоңып шешсе, жыладық. (Пияз.) **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, математика негіздері, құрастыру, сурет салу)**	Мына бауырыммен Дөп-ботқа жескем, Мына бауырыммен Ән салдым кеште. **(сөйлеуді дамыту)**		көкешім, Жұбатқанға көне ғой. Ұйқың келсе, бөлейін, Тербетейін есікке, Қаз-қаз басшы, көрейін, Барып келші есікке. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**
Ертеңгілік жаттығу	**(Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі)** 1. "Керілу жаттығулары". Бастапқы қалып: аяқты бірге немесе иық деңгейіне сай қою. Бір қолды жоғары көтеру, екіншісін жанына қарай созу, осы ретпен кері тәртіптте кезек-кезек қайталайды. Жаттығу баяу, ақырын жасалуы тиіс. Ырғақ: 1-2 -керілу- тыныс алу; 3-4 бастапқы қалыпқа оралу, тыныс алу. 2. "Қол және иыққа арналған жаттығулар". Бастапқы қалып: аяқты иық деңгейіне сай қою. Қолды иыққа қою. Қолды иыққа қарай иген күйде айналдыра қозғау.				

	Түзу тұрған қолды айналдыру. Бір қолды жоғары көтеру, екіншісін кейін сермеу, осы қимылдар бірнеше рет қайталанады. 3. "Аяққа арналған жаттығулар". Бастапқы қалып: аяқты иық деңгейіне сай қою. Аяқтың ұшына көтерілу, қайтадан өкшемен төмен түсу. (3 рет қайталау) **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, дене шынықтыру)**
Таңғы ас	Тамақтану рәсіміне қызығушылықты қалыптастыру. ***"Дана ботқаны жемейді".*** Дана ботқаны жемейді, «Тауыса алмаймын», - дейді. Дана, басқалардан қалма, Анаңның мазасын алма. Қане, қасықты ұстайық, Дәмді асты тауысайық. Д. Ахметова **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, көркем сөз)**
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалардың жағымды көңіл күйлерін қалыптастыру. Ұйымдастырылған іс-әрекетіне көңілді ауысу үшін бәсеңдеу дыбыста салмақты әуенжазбасын қосу. - Не әкелдің, жомарт күз? - Бір қап көгөніс. - Не әкелдің, жомарт күз? - Дәмі тәтті жеміс. - Не әкелдің, жомарт күз? - Саңырауқұлақ пен жаңғақ. - Не әкелдің, жомарт күз? - Суық жел әкелдім, алтын жапырақ. Жаңбырды төктім,

	Бүкіл алқаптан өттім. Абайлаңдар! Қысқа дайындалыңдар! Д. Ахметова **(сөйлеуді дамыту)**				
Мектепке дейінгі ұйым кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру.** "Торғай секілді секірейік". Мақсат-міндеттері. Педагог балалардың психологиялық көңіл күйлерін көтеру үшін шабыттандыратын сөздерді пайдаланады: "Күн бүгін тамаша!", "Торғай секілді көңілді, жеңіл, әрі епті болайық", "Тамаша!", "Жарайсыңдар!" сөздерін пайдалану; түсіндіру, көрсету, баяндау, пысықтау тәсілдерін қолдану. "Торғай секілді секіреміз" ойыны. Мақсат-міндеттері.	**Музыка** "Тұлпарым" Мақсат-міндеттер. Балаларға тұлпар туралы әнді танып, жағымды эмоцоланды жауап беруге ынталандыру; музыкалық-ырғақтық қимылдарды әуенге сай үйлесімді жасай білу қабілеттерін жетілдіру.	**Дене шынықтыру** "Домалайды алмалар". Мақсат-міндеттері. Балаларға допты бір-біріне домалату арқылы олардың қимыл белсенділігін қалыптастыру; жаттығулар барысында екі қолымен допты ұстап домалату икемділігіне үйрету; допты дұрыс бағытқа домалату дағдысын меңгерту; игерген жаттығулар мен дағдыларды пысықтау. "Домалайды алмалар!" қимылды ойыны.	**Дене шынықтыру** "Күнге ұқсаймыз". Мақсат-міндеттері. Балаларға допты екі қолымен ұстап, бір-біріне домалату жаттығуларын жасау кезіндегі іскерліктерін жетілдіру; допты тура көздеп, бір бағытқа домалата білу дағдысын дамыту; қол мен саусақ бұлшық еттерін дамыта отырып, жаттығуларды ынталанып орындауға қызығушылықтарын арттыру; бір-біріне сенімділік сезіміне	**Мүсіндеуден ойын жаттығу** "Тиінге жаңғақ". Мақсат-міндеттері. Балаларға сазбалшықтың тұтас бір бөлігін алақанда дөңгелектеп илеу техникасын игерту; мүсінделіп шыққан шар тәрізді денені "жаңғақ" деп атауды үйрету; жаңғақты "тиіннің қорегі" деп түсіндіру; қолдың ұсақ моторикасын, танымы мен зейінін дамыту; аңдардың күзгі тіршілігіне қызығушылықтарын ояту.

	Таяқшалардан екі аяқты қосып секіруді үйрету. Қимыл ептілігін дамыту.		Мақсат-міндеттері. Алмаларды домалатуды үйрету. Қимыл ептілігін дамыту.	тәрбиелеу.	
2- таңғы ас	Тағамның атауын есте сақтау, тазалыққа бейімдеу. "Тәбетіміз ашылды. Ас болсын!" **(мәдени-гигиеналық дағдылар, сөйлеуді дамыту, көркем сөзді қайталау)**				
Серуенге дайындық	Балаларға өз киімдерін тануды, атауды, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Аула тазалаушының еңбегін бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттері. Балаларды аула тазалаушының еңбегімен таныстыру; аулада сары жапырақтарды сыпырғыш және күрекпен тазалау ісін байқату; еңбекқорлыққа баулу.	**Ағаштарды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттері. Балаларды қоршаған ортадағы ағаштармен таныстыруды жалғастыру, ағаштардың сары жапырақтары желпілдеп, жайқалып тұрғанын байқату; зейін, ойлау қабілеттерін дамыту. Жанымызда биік ағаштар,	**Желді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттері. Балаларды, жапырақтарға қарап, желдің соғып тұрғанын байқауды үйрету; байқағыштыққа, зеректікке тәрбиелеу. Саябаққа күз келсе, Жел дамылсыз соғады. Тыным бермей ешкімге,	**Күнді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттері. Балаларды күннің аспанда орналасуын және жарқырағанын байқап, жылу мен жарықты беруі туралы айтылып жатқанда қолдарын жайып, жоғары созып, жағымды эмоцияларға бөленуге ынталандыру; күн	**Топырақты бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттері. Балаларға топырақтың дымқыл не құрғақ болғанын көрсету, құрғақ жермен жүруді ұсыну. Педагог дымқыл топыраққа табанын басып, балаларға балшықтың табанға жабысатынын көрсетуі мүмкін.

	Қ. Мырза Әли "Көше тазалаушы". - Таныссың ба, бала, менің ісіммен, Көшелерді сыпыратын кісі мен. Қалған-құтқан нәрселерді жұғымсыз Сыпырғышым сыпырады тынымсыз. Ескі-құсқы шүберекті, сүйекті, Қораптарды, түймелерді, тиекті. Шиқылдаған екі жақты арбамен Апарам да аударамын орға мен. **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды гүлзарды қурап қалған жапырақтардан тазалауға шақыру.	Бұталарында жапырақтар. Ағаштар тік тұрады, қозғалмайды, Жапырақтарын бізге бұлғайды. - Балалар, қазір ағаштардың жапырақтарына не болды? - Иә, жапырақтар сарғайды, жерге түсті. - Күзде жеміс ағаштарында піскен алманы жинаймыз. **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды ағаштан түсіп қалған жапырақтарды жинауға шақыру. Мақсат-міндеттері. Балаларды ересектің үлгісіне еріп, қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру;	Жұлқылайды бәрін де. Үзіп жатыр, Жұлып жатыр Барлық сары жапырақты. Д. Ахметова **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларға ағаштан түсіп қалған ұсақ, құрғақ бұтақтарды жинату. Мақсат-міндеттері. Балаларды ересектің үлгісіне еріп, қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; топтастырымен бірге әрекет етуге баулу. **"Қаздар" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларға көркемсөз мәтінін мұқият тыңдап, белгілі сигнал сөзін	туралы алғашқы ұғымдарды қалыптастастыру. Педагог балаларға қимылдарды көрсетіп жатады, балалар оның соңынан қайталайды. Алтын күнге ұқсайық, Қолды алға созайық. Қолдарымыз - шуақтар, Жайылады жан- жаққа. **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды гүлзарды тазалауға шақыру. Мақсат-міндеттері. Балаларды қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; әсемдікке қызығушылықты арттыру; тазалыққа, еңбексүйгіштікке	- Балалар, біз дымқыл жерді басып жүрсек, табанымыз кірлейді. Абайлаңдар! Құрғақ жермен жүрейік. - Балалар, топырақта індер болады. Інде нелер жысырынды? **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды құмның бетін ағаштан түсіп қалған ұсақ қоқыстардан тазалауға шақыру. Мақсат-міндеттері. Балаларды ересектің үлгісіне еріп, қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; топтастырымен бірге әрекет етуге баулу; тазалық сақтау әдетін қалыптастыру. **"Кім тыныш?" қимылды ойыны.**

	Мақсат-міндеттері. Балаларды қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; әсемдікке қызығушылықты арттыру; тазалыққа, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **"Жүрейік" қимылды жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды саппен, бір-біріне соғылмай, белгілі бағытта ырғақпен адымдап жүру дағдысын қалыптастыру, достыққа, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Жүрейік, жүрейік, Қолды көкке сермейік, Күнге сәлем берейік,	топтастырымен бірге әрекет етуге баулу. **"Орманмен жүрейік" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларды көркемсөзге сай қимылдауға, жағымды эмоциялармен жауап беруге ынталандыру; дене бұлшық еттерін, кеңістікті бағдарлау қабілетін дамыту; жаңғақтардың күзде пісетіні туралы ұғымдарын қалыптастыру. - Балалар, күзде орман ағаштарының жаңғақтары да піседі. - Қанекей, балалар, піскен жаңғақтарды жинайық. Педагог балаларды өзімен бірге ертіп жүріп, бір бағытта	естігенде бір бағытта, бір-біріне соғылмай, жүгіругді үйрету; жүгіргенде қолдарын жан-жаққа бұлғап, қаздың қимылын қайталауға ынталандыру; айтылған сөздер мен жаттығудан жағымды әсер алуды үйрету. Педагог балаларға ойын шартын түсіндіреді: "Балалар, сендер қаздар боласыңдар. Мені мұқият тыңдаңдар. Сөздерді менің соңымнан қайталауға болады. Мен "бидай шаш" сөздерін айтқанда, маған қарай қолдарыңды былай жайып, бұлғап жүгіресіңдер. Педагог қаздардың қимылдарын	тәрбиелеу. **"Бұршақтар" қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды топтасқан жерден сигнал бойынша жан-жаққа шашырап бағыттай білу дағдыларын жетілдіру. Табақшада жатты бұршақтар, Барлығы бірдей, доп-домалақтар. Марғау бұршақтарды шашты, Бұршақтар жан-жаққа домаландап қашты. **"Допты қағып ал" қимылды жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларға допты екі қолмен ұстауға жаттықтыру; тепе-	**(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды бір бағытта тыныш жүру әдебіне үйрету, аяқтың табанын толық басып және аяқтың ұшымен жүріп қимылдау дағдыларын қалыптастыру; сигналға сай қозғалуға ынталандыру. - Балалар, қазір аяқтарымызды нық басып, менің соңымнан сайға қарай жүрейік. Сайға қарай адымдаймыз, Түрлі дыбысты тыңдаймыз. Көрейік. Бұл қай бұрыш? Тыңдайық. Тыныш ... Тыныш ... - Қанекей, балалар,

	Шапалақтап, күлейік. **"Шашылған бұршақтарды (доптарды) жинайық" қимылды жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды шапшаңдыққа, дәлдікке, қоршаған кеңістікті бағдарлауға баулу, топтастарымен тату ойнауға, достыққа тәрбиелеу.	жүргізіп, ағаштан жаңғақты жинауды көрсетеді, балалар оған еліктейді. Балалар біресе жүріп, біресе тоқтайды, қолдарын жоғары созады, аяқтың ұшына тұрады, қайта тұрып, ары қарай бағыттайды. Орманмен жүрейік, Жаңғақтарды терейік. Бір жаңғақты биіктен, Екіншісін төменнен, Қалғандарын жан-жақтан Шапалақтап алақан. Д. Ахметова **"Шеңберге дәлде" ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттері. Балалардың нысанаға (құм салынған қап) дәлдеп ата білу, ептілік, мергенділік	балаларға біраз қайталатады. Балалар бір жаққа ауысып кеткенде, педагог алшақтау қарама-қарсы жаққа барып, ойынды тағы бір рет жүргізеді. Балалардың бір-біріне соғылмауын ескеру керек. С. Бегалин "Қазым". - Қазым, қазым, қалқылда, Көлде жүзіп салқында. Жем шашайын - жейсің бе, Кәмпит берші дейсің бе? - Жоқ, жоқ, Кәмпит, тәтті болмайды ас, Арпа менен бидай шаш. **"Тегіс жолмен жүреміз" ойын жаттығуы.**	теңдікті сақтауға, ептілікке баулу.	аяқтың ұшымымен тыныш жүрейік ... - Бұл жақта не бар екен? - Тамаша! Педагог белгілі объектіні тапқандарын айтады, балаларды мақтайды. Жаттығу бірнеше рет өткізіледі, жүру бағыттары ауысады. **"Өз орныңды тап" қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды сапға (түзу сызық, жіп бойына) белгі бойынша тізілуге, белгі бойынша жан-жаққа шашырап жүгіруге дағдыландыру; зейінді болуға, шапшаңдыққа, достыққа тәрбиелеу.

		қабілеттерін дамыту.	Мақсат-міндеттері. Алға қарай жылжи отырып, екі ақпен бірге секіруге жаттықтыру. Далаға алып шығатын материалмен ойындар. Мақсат-міндеттері. Бірге, тату ойнауға, ойыншықтарға таласпай ойнауды үйрету.		
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуға, өз киімін өзі шешуге, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(дербес қимыл әрекеті)**				
Түскі ас	Тамақтану рәсіміне қызығушылықты қалыптастыру. ***"Дана ботқаны жемейді".*** Дана ботқаны жемейді, «Тауыса алмаймын,» - дейді. - Дана, басқалардан қалма, Анаңның мазасын алма. Қане, қасықты ұстайық, Дәмді асты тауысайық. Д. Ахметова **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, көркем сөз)**				
Түскі ұйқы	Балалардың жайлы ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау. Аудио ертегі тыңдау (педагогтің немесе балалардың				

	таңдауы бойынша). **(көркем әдебиет)**				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**"Қоян" тақпақ.** Қоян, қоян, тұршы, Беті-қолыңды жушы. Айнаға қарашы, Шашыңды тарашы. Әдемі көйлек киші, Бізге қонаққа келші. Балалар аяқ киімдерін киіп, жуынатын бөлмеге педагогпен бірге барады. Сылдыр, сылдыр, сылдыр су, Мөлдір суға бетің жу. Жуса таза болады, Беті-қолың, маңдайың. Педагог тақпақты мәнерлеп оқу керек. **Шынықтыру шаралары.** Дымқыл сүлгімен сүртіну. "Денсаулық жолдарымен" жалаңаяқ жүру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дене шынықтыру, сөйлеуді дамыту)**				
Бесін ас	**"Біз қалай тамақтанамыз?" ойын жағдаяты.** Дастарқан басында тыныштық сақтау, түзу қалыпта отыру, қасықты дұрыс ұстау, қасыққа біраз ғана тамақ алу, қасықтың жалпақ жағынан ішіп-жеу, сораптамай және бөгде дыбыстар шығармай тамақтануды үйрету, өздігінен ұқыпты тамақтануға тәрбиелеу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті	**"Көгөністер" дамытушы ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларға	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Балапан".	**Сенсорикадан ойын-жаттығу** "Үлкен және кішкентай үйшіктер".	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Күн". Мақсат-міндеттері.	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Жемістер мен

ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	көгөністерді айтқызуға ынталандыру, нақпішіндерін қолмен ұстау арқылы түйсінуді дамыту, есте сақтауға баулу. Құралдар: көгөністердің нақпішіндері. Міне, дәмді көгөністер, Күзге дейін пісіп өскен, Картоп, пияз, қызанақ, Қияр, орамжапырақ. "Көгөністер" атты мультфильмін көру. Балаларды бас кейіпкерлердің қимылдарына еліктеуге, әннің сөздерін қайталауға қызықтыру. **(сөйлеуді дамыту, сенсорика, танымдық**	Мақсат-міндеттері. Балаларды ойыншық балапанның дене мүшелерімен таныстыру және оларды атауды үйрету; құстар мен олардың балапандарының тіршілігі туралы қысқаша түсінік беру; дидактикалық ойындарда балалардың ой-өрісін кеңейту. Балаларды сөйлеу тілін, еске сақтауы мен зейінін дамыту. **"Балапандар" қозғалыс ойыны.** Педагог: - Балалар, сендер балапан боласыңдар. - Балапандар тауық қорада отырады. Орындықтарға отырғызу.	Мақсат-міндеттері. Балаларға көлемі мен түсінде айырмашылығы бар геометриялық пішіндерді салыстырып, сенсорлық сипаттарын ажыратуды үйрету; геометриялық пішіндердің қасиеттерін байқап, біртұтас бейнені құрастыруды үйрету; салыстыру және құрастыру барысында сөздік нұсқау не үлгі нысанына сүйеніп тапсырмаларды дұрыс орындау қабілеттерін қалыптастыру. Балалардың сенсорлық эталондарды қабылдап, ажырату	Балаларды сары борды үш саусақпен ұстап, ұшын қойған жерден бастап, шеңбермен жүріп, қайта сол нүктеге жеткізуді үйрету; шеңбер шеттерінен бастап, жан-жаққа түзу сызықтарды, "сәулелерді", созып салуға машықтау; шеңберді қағаз бетінің ортасына орналастыруға дағдыландыру; салып қалдырған іздерді басынан бастап, аяғына дейін көзбен бақылап отыруды жаттықтыру; педагогтің көрсеткен үлгісіне ойын арқылы еріп отыруға талпындыру; күннің жарық беру қасиеті туралы түсінік беру. **"Күнге не**	көгөністер". Мақсат-міндеттері. Балаларды жеміс және көгөніс түрлерімен таныстыра отырып, қабылдау қабілетін, тілін, түйсігін дамыту; эмоциялық көңіл күйлерін қалыптастыру. **"Шеңберде жүр балалар" музыкалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Әуен ырғағына сай, белгілі ырғақтық қозғалыстарды жасауға дағдыландыру. **"Дана қуыршақты серуенге шығарайық" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларға киім

	дағдылар)	- Балапандарым, аулаға шығыңдар. Педагог балаларды өзіне қарай ойын алаңына шақырады. - Балапандар аулада аяқтарын жоғары көтеріп жүреді. Қалай жүреді? Көрсетіңдер. Қанаттарын сермеп, жан-жаққа жүгіреді. Қалай? Көрсетіңдерші. Бидайды жерден былай шоқиды: "тоқ-тоқ-тоқ". Қанаттарын сермеп, жан-жаққа жүгіреді. Жарайсыңдар! Қимылдарды көрсетіп жүру. - Балапандар! Әне үлкен құс ұшып келе жатыр! Қораға жүгіріңдер! Балалар бір-біріне соғылмай, өз	мүмкіндіктерін арттыру; қолдың ұсақ моторикасын, зейіні мен танымын, байқағыштығы мен эмоциялық сезімдерін дамыту. **"Үйшік салайық" іс-тәжірибе жаттығуы.** Мақсат-міндеттері. Геометриялық пішіндерден үйшік құрастыруды үйрету. **"Жемістер" дамытушы ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларға жемістерді айтқызуға ынталандыру, нақпішіндерін қолмен сипату арқылы түйсінуді дамыту, еске сақтауға баулу. Құралдар:	**ұқсайды?" дамытушы жаттығуы.** Мақсат-міндеттері. Суреттердің пішінін күннің пішініне сәйкестендіру. Ұқсастықтарды және айырмашылықтарды табуды үйрету. **"Біз шалқандай өстік"** Мақсат-міндеттері. Балалардың жағымды көңіл күйлерін қамтамасыз ету үшін бойларын сергіту. "Біз шалқандай өстік". Жаттығуды балаларды шоқайтып отырғызып бастауға болады. Біз шалқандай өстік (орындарынан тұру), Күнге қолды создық	түрлерін атауды, оларды ажыратуды үйрету; киіну рәсіміне баулу; қандай киімді қайда киетіні туралы білімдер қалыптастыру. Құралдар: қуыршақ, қуыршақтың киім үлгілері немесе заттық суреттер. - Балалар, Дана қуыршақты далаға шығару үшін нені кигіземіз? - Қайда кигіземіз? Көрсетіңдерші. Балалар кезегімен шығып, педагогтің көмегімен киім үлгілерін атайды, киетін жерін көрсетеді, педагогтің көмегімен киінуді үйренеді. Киім үлгілерінің барлығы аталуы

		орындарын тауып отыруы үшін асықтыруға болмайды. Ойынды екі рет өткізуге болады. **(дене шынықтыру, сөйлеуді дамыту)**	жемістердің нақпішіндері. Ал бау-бақшада жемістер, Қызарып, толып піскен: Алхоры, өрік, алма, Алмұрт, апельсин, құрма. **(сөйлеуді дамыту, танымдық дағдылар)**	(жоғары созылу). Желге қолды бұлғадық (қолдарды бұлғау), Қайта жерге отырдық (қайта отыру). Д. Ахметова **(сөйлеуді дамыту)**	керек. **(сөйлеуді дамыту)**
Балалармен жеке жұмыс	**"Көгөністер".** Міне, дәмді көгөністер, Күзге дейін пісіп өскен, Картоп, пияз, қызанақ, Қияр, орамжапырақ. Д. Ахметова **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	**"Жемістер".** Ал бау-бақшада жемістер, Қызарып, толып піскен: Алхоры, өрік, алма, Алмұрт, апельсин, құрма. Д. Ахметова **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	**Ескен Елубай "Құстар, қайтып келіңдер!"** Қимас әнге салады, Құстар қайтып барады. "Қош болыңдар!" - дегендей, қанаттарын қағады. Сау-саламат болыңдар, Жылы жаққа барыңдар. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	**"Алма".** Мақсат-міндеттері. Ермексаздан шарды илеу амалын игерту. **(мүсіндеу)**	**С. Әлімқұлов "Әлди, әлди!"** Әлди, әлди, бөпешім, Ән сап берем, келе ғой. Жыламашы, көкешім, Жұбатқанға көне ғой. Ұйқың келсе, бөлейін, Тербетейін есікке, Қаз-қаз басшы, көрейін, Барып келші есікке"

					(көркем әдебиет)
Серуенге дайындық	Қауіпсіздік ережелері жайында жеке және жалпы әңгімелесу. (сөйлеу тілін белсендіру үшін). Мақсат-міндеттері. Балаларды серуенге шығуға ынталандыру. Серуендеуге арналған ойын жабдықтарын таңдау; балалармен жеке әңгімелесу; шалбардың, бас киімнің және етіктің жүйе бойынша киюлерін қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Аула тазалаушының еңбегін бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттері. Балаларды аула тазалаушының еңбегімен таныстыру; аулада сары жапырақтарды сыпырғыш және күрекпен тазалау жұмысын бақылау; еңбекқорлыққа баулу. **Қ. Мырза Әли "Көше тазалаушы".** - Таныссың ба, бала,	**Ағаштарды бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттері. Балаларды ағаштармен таныстыруды жалғастыру, ағаштардың сары жапырақтары желпілдеп, жайқалып жатқанын байқату; зейін, ойлау қабілеттерін дамыту. Жанымызда биік ағаштар, Бұталарында жапырақтар.	**Желді бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттері. Балаларға жапырақтарға қарап, желдің соққанын байқауғды үйрету; байқағыштыққа, зеректікке тәрбиелеу. Саябаққа күз келсе, Жел дамылсыз соғады. Тыным бермей ешкімге, Жұлқылайды бәрін де. Үзіп жатыр, Жұлып жатыр	**Күнді бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттері. Балаларды күннің аспанда орналасуын және жарқырағанын байқап, жылу мен жарықты беруі туралы айтылып жатқанда, қолдарын екі жаққа жайып, жоғары созып, жағымды эмоцияларға бөленуге ынтыландыру; күн туралы алғашқы ұғымдарды	**Топырақты бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттері. Балаларға топырақтың дымқыл не құрғақ болғанын көрсету, құрғақ жермен жүруді ұсыну. Педагог дымқыл топыраққа табанын басып, балаларға табанға балшықтың жабысатынын көрсетуі мүмкін. - Балалар, біз дымқыл жерді басып

	менің ісіммен, Көшелерді сыпыратын кісі мен. Қалған-құтқан нәрселерді жұғымсыз Сыпырғышым сыпырады тынымсыз. Ескі-құсқы шүберекті, сүйекті, Қораптарды, түймелерді, тиекті. Шиқылдаған екі жақты арбамен Апарам да аударамын орға мен. **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды гүлзарды қурап қалған жапырақтардан тазалауға шақыру. Мақсат-міндеттері. Балаларды қарапайым еңбек	Ағаштар тік тұрады, қозғалмайды, Жапырақтарын бізге бұлғайды. - Балалар, қазір ағаштардың жапырақтарына не болды? - Иә, жапырақтар сарғайды, жерге түсті. - Күзде біз жеміс ағаштарынан піскен алманы жинаймыз. **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды ағаштан түсіп қалған жапырақтарды жинауға шақыру. Мақсат-міндеттері. Балаларды ересектің үлгісіне еріп, қарапайым еңбек әрекеттерін орындауға машықтандыру; топтастырымен бірге	Барлық сары жапырақты. Д. Ахметова **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды ағаштан түсіп қалған ұсақ, құрғақ бұтақтарды жинауға шақыру. Мақсат-міндеттері. Балаларды педагогтің үлгісін көріп, қарапайым еңбек әрекеттерін орындауға машықтандыру; топтастырымен бірге әрекет етуге баулу. **"Қаздар" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларға көркемсөз мәтінін мұқият тыңдап, белгілі сигнал сөзін естіген кезде, бір бағытта, бір-біріне соғылмай, жүгіруді үйрету;	қалыптастастыру. Педагог балаларға қимылдарды көрсетіп жатады, балалар соңынан қайталайды. Алтын күнге ұқсайық, Қолдарды, кел, созайық. Қолдарымыз - шуақтар, Жайылады жан- жаққа. **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды гүлзарды тазалауға шақыру. Мақсат-міндеттері. Балаларды қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; әсемдікке қызығушылықты арттыру; тазалыққа, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **"Бұршақтар"**	жүрсек, аяғымыздың табаны кірлеп қалады. Абайлаңдар! Құрғақ жермен жүрейік. - Балалар, топырақта індер болады. Інде нелер жысырынды? **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды құмның бетін ағаштан түсіп қалған ұсақ қоқыстардан тазалауға шақыру. Мақсат-міндеттері. Балаларды ересектің үлгісіне еріп, қарапайым еңбек әрекеттерін орындауға машықтандыру; топтастырымен бірге әрекет етуге баулу; тазалық әдетін дамыту. **"Кім тыныш?" қимылды ойыны.**

	әрекеттерін жасауға машықтандыру; әсемдікке қызығушылықты арттыру; тазалыққа, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **"Жүрейік" қимылды жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды саппен, бір-біріне соғылмай, белгілі бағытта ырғақпен адымдап жүру дағдысын қалыптастыру, достыққа, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Жүрейік, жүрейік, Қолды көкке сермейік, Күнге сәлем берейік, Шапалақтап, күлейік. **"Шашылған бұршақтарды**	әрекет етуге баулу. **"Орманмен жүрейік" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларды көркемсөзге сай қимылдауға, жағымды эмоциялармен жауап беруге ынталандыру; дене бұлшық еттерін, кеңістікті бағдарлау қабілетін дамыту; жаңғақтарды күзде пісетіні туралы түсініктер қалыптастыру. - Балалар, күзде орман ағаштарының жаңғақтары да піседі. - Қанекей, балалар, піскен жаңғақтарды жинайық. Педагог балаларды өзімен бірге ертіп жүріп, бір бағытта жүргізіп, ағаштан	жүгіргенде қолдарын жан-жаққа бұлғап, қаздың қимылын қайталауға ынталандыру; айтылған сөздер мен жаттығудан жағымды әсер алуға баулу. Педагог балаларға ойын шартын түсіндіреді: "Балалар, сендер қаздар боласыңдар. Мені мұқият тыңдаңдар. Сөздерді менің соңымнан қайталауға болады. Мен "бидай шаш" сөздерін айтқанда, маған қарай қолдарыңды былай жайып, жан-жаққа бұлғап жүгіресіңдер. Педагог қаздардың қимылдарын балаларға біраз қайталатады. Балалар	**қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балалардың бір топтасқан жерден сигнал бойынша жан-жаққа шашырап жүгіру дағдыларын жетілдіру. Табақшада жатты бұршақтар, Барлығы бірдей, доп-домалақтар. Марғау бұршақтарды шашты, Бұршақтар жан-жаққа домаландап қашты. **"Допты қағып ал" қимылды жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды допты екі қолмен ұстауға жаттықтыру; тепе-теңдікті сақтауға, ептілікке баулу.	**(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды бір бағытта тыныш жүру әдебіне үйрету, аяқтың табанын толық басып және аяқтың ұшымен жүріп қимылдау дағдыларын қалыптастыру; сигналға сай қозғалуға ынталандыру. - Балалар, қазір аяқтарымызды нық басып, менің соңымнан сайға қарай жүрейік. Сайға қарай адымдаймыз, Түрлі дыбысты тыңдаймыз. Көрейік. Бұл қай бұрыш? Тыңдайық. Тыныш ... Тыныш ... - Қанекей, аяқтың

	(доптарды) жинайық" қимылды жаттығуы. (дене шынықтыру) Мақсат-міндеттері. Балаларды шапшаңдыққа, дәлдікке, айналадағы кеңістікті бағдарлауға баулу, топтастармен тату ойнауға, достыққа тәрбиелеу.	жаңғақты жинауды көрсетеді, балалар оған еліктейді. Жүріп, тоқтап, қолдарын жоғары созып, аяқтың ұшына тұрып, қайта тұрып, әрі қарай бағыттайды. Орманмен жүрейік, Жаңғақтарды терейік. Бір жаңғақты биіктен, Екіншісін төменнен, Қалғандарын жан-жақтан Шапалақтап алақан. Д. Ахметова **"Шеңберге дәлде" ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттері. Балаларда нысанаға (құм салынған қап) дәлдеп атқызу, ептілік, мергендік қабілеттерін дамыту.	бір жаққа ауысып кеткенде, педагог қарама-қарсы жаққа барып, ойынды тағы бір рет жүргізеді. Балалардың бір-біріне соғылмауын ескеру керек. **С. Бегалин "Қазым".** - Қазым, қазым, қалқылда, Көлде жүзіп салқында. Жем шашайын - жейсің бе, Кәмпит берші дейсің бе? - Жоқ, жоқ, Кәмпит, тәтті болмайды ас, Арпа менен бидай шаш. **"Тегіс жолмен жүреміз" ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттері. Алға қарай жылжи		ұшымен тыныш жүрейік ... - Бұл жақта не бар екен? - Тамаша ... Педагог белгілі объектіні тапқандарын айтады, балаларды мақтайды. Жаттығу бірнеше рет өткізіледі, жүру бағыттары ауысады. **"Өз орныңды тап" қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды сапға (түзу сызық, жіп бойына) сигнал бойынша тізілуге, сигнал бойынша жан-жаққа шашырап жүгіруге дағдыландыру; зейінді болуды үйрету, қимыл шапшаңдығын дамыту, достыққа

			отырып, екі аяқпен бірге секіруге жаттықтыру. Далаға алып шығатын материалмен ойындар. Мақсат-міндеттері. Балаларды барлығы бірге қосылып тату ойнауды, ойыншықтармен бөлісуді үйрету.		тәрбиелеу.
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуды үйрету **(дербес қимыл әрекеті).**				
Кешкі ас	Тамақтану рәсіміне қызығушылықты қалыптастыру. ***"Дана ботқаны жемейді".*** Дана ботқаны жемейді, «Тауыса алмаймын,» - дейді. - Дана, басқалардан қалма, Анаңның мазасын алма. Қане, қасықты ұстайық, Дәмді асты тауысайық. Д. Ахметова **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, көркем сөз)**				
Балалардың дербес әрекеті	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(коммуникативті дағдылар, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**				

(аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	**"Шалқан" ертегісін сахналау.** Мақсат-міндеттері: балалардың эмоционалдылығын дамыту, ертегілерге қызығушылықтарын тәрбиелеу, мазмұнын тыңдауды және түсінуді үйрену, шығармашылық қабілеттерін дамыту. **Дамытушылық ойын жағдаят: "Көгөністер, жемістер, жидектер".** Мақсат-міндеттері. Балаларға көгөністердің кейбірі бақшада көрініп тұрса, кейбірін жапырақтар арасынан іздеу керектігін көрсету; балаларға көгөністерді зерттеуді ұсыну, сипап көру (шалқанның қабығы тегіс, қиярдың қабығы бұдыр), басып көру (қатты), дәмін татып көру. Қиылған бөліктерді тұтас суретке жинау ойындары (2-4 бөлік). Ұяшықтарға пішіндерді салу ойындары. **(сенсорика)** Пирамида жинау. Бауын байлайтын ойыншықтармен ойындар. Мақсат-міндеттері. Қолдың ұсақ моторикасын, ойлау, зейін қабілеттерін дамыту. Ән салу жаттығулары: күз туралы ән салуға шақыру. **(музыка)** **"Сылдырмақтармен билеу" жаттығуы.** Мақсат-міндеттері. Балаларды музыка ырғағына, педагогтің көрсеткеніне сай қимылдарды орындауға дағдыландыру; жағымды эмоцияларды дамыту. 1. Сылдырмақ еденде жатыр. Аяқты табанға қою. 2. Екі жаққа бұрылып, жартылай отырып-тұру. 3. Қол шапалақтау. 4. Екі аяқпен секіру. 5. Айналу. 6. Сылдырмақты жоғары көтеріп сылдырлату. 7. Сылдырмақпен билеу. Жаттығу соңында әуен ырғағымен сылдырмақтарды себетке салуға шақыру. Өнер бұрышында күздің суретін бояу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру. **(шығармашылық дағдылар)**
Балалардың үйге қайтуы (ата-	Әңгімелесу: "Баланың тәбетін қалай ашамыз?", "Табиғи азық-түліктердің баланың денсаулығына пайдасы", "Дәрумендер жемістерде ғана бола ма?"

аналарға кеңес)	